

126

JULI 2011

RET & SKEL

Information for hegnsyn

Foreningen af Hegnsyn i Danmark

RET & SKEL, Information for Hegnsyn

Udgives af Foreningen af Hegnsyn i Danmark og udkommer fire gange årligt i et oplag på ca. 500 stk.

Henvendelser om tegning af abonnement (kr. 100 årligt), udbringning af bladet, person- og adresseændringer m.v. rettes til foreningens forretningsfører.

Hegnsyn, kommunale forvaltninger og andre opfordres til at gemme bladene og evt. senere gøre brug af dem som opslagsværk. Register over bladenes indhold 1986-2000 forefindes i blad nr. 81 – herefter én gang årligt.

Bladet layouts og trykkes hos Slagelsetryk, Rosengade 7C, 4200 Slagelse.

Redaktør og ansvarlig i henhold til presseloven:

Bent Jensen, Mylius Erichsens Vej 23, 7400 Herning, tlf. 97 2203 97.

E-mail: bentjensen@hegnsyn.dk

Indholdsfortegnelse

Fra formanden	side 3
Adresser og oplysning om honorarer m.v.	side 5
Det talte de om på Årsmødet 2011	side 7
Skal Hegnsynene også være konfliktråd	side 8
Lægmand som forligsmagere	side 15
Hegn langs veje – Hegnsyn og vejmyndighed	side 20
Evaluering af årsmødet 2011	side 28
Brevkasse v. advokat Jørgen Jørgensen	
Væltede træer og Træer i skel	side 29
Tålegrænse	side 31
Kastanjetræ	side 32
Elhegn	side 33
Fredet asketræ i skel	side 34
Nyt æresmedlem i bestyrelsen	bagside

Fra formanden

Tak for sidst til deltagerne i årsmødet på Christiansminde Kursuscenter i Svendborg den 25. og 26. marts 2011, som var 2. årsmøde i den indeværende kommunale valgperiode. Næste år afholdes årsmødet igen på Christiansminde Kursuscenter, denne gang den 23. og 24. marts 2012.

Der blev også i forbindelse med dette års generalforsamling talt om størrelsen på vederlaget, som hegnsynsmedlemmer modtager. Vi har stadig et forslag liggende i høring. Vi finder ikke selve stigningsprocenten tilfredsstillende, men andre elementer er ok.

Bestyrelsen har gennemgået alle paragraffer i „Vedtægter for Foreningen af Hegnsyn fra 2002”, og herefter kommet med et nyt oplæg til vedtægter på generalforsamlingen 2011.

Bestyrelsen startede drøftelser om ændringer i vedtægterne tilbage i 2009. Generalforsamlingen har tidligere besluttet, at bestyrelsen skulle foretage en grundig vurdering af vedtægterne, så der kunne fremlægges ændringsfor-

slag hurtigst muligt, og det blev altså på generalforsamling 2011. Her blev de nye vedtægter vedtaget.

Næste begivenhed for foreningens medlemmer bliver efterårsmøde/kursus lørdag d. 29. oktober 2011 på Vissenbjerg Storkro, Fyn. Sæt derfor allerede nu kryds i kalenderen. Vi venter deltagere fra hele landet, og Midt fyn er jo særdeles centralt.

Kurset vil få et andet indhold end tidligere kurser. Vi har truffet beslutning om, at en sekretær skal med som underviser, og at der skal være emner ud over det grundlæggende stof.

Underviser bliver således Cand. Jur. og Ph.d.-stipendiat Lin Adrian, Københavns Universitet, som var foredragsholder på årsmødet 2011, vores forretningsfører, redaktør og hegnsynsmedlem Bent Jensen, og fuldmægtig og sekretær for hegnsynet i Ålborg Tove Harbo.

Efterårsmødet/ kurset vil blive nærmere omtalt i næste nummer af Ret og Skel,

hvor der også vil være en tilmeldingsblanket.

Sørg for at få den fornødne bevilling til kurset fra din kommune i tide, hvis dette kan være et problem. Husk også at få en bevilling til årsmødet 2012, hvis proceduren er, at I skal søge om at få det budgetlagt. Vi ønsker, at en stor procentdel af kommunerne møder op til kurser og årsmøder.

Som formand har jeg i en periode ikke haft så mange henvendelser fra pres-

sen, men der har de sidste par dage igen været et par henvendelser, som kunne være interessante for hegnsynsforeningen. Bl.a. har Kristelig Dagblad ønsket at bringe en artikel, som involverer mindst ét hegnsyn, og TV 2 med Bubber vil måske bringe en udsendelse, der også drejer sig om nabokonflikter. Endelig genudsendes dokumentaren „Hjemmefronten – Fjenden bag hækken” fra Helsingør Kommune på TV2.

I ønskes alle en god sommer!

Jens Ernst Nielsen

Henvend dig til forretningsføreren!

- når det ikke skal fremsendes mere, eller det skal sendes til en anden person
- Ved adresseændringer
- ekstra eksemplar ønskes, eller tegning af et abonnement (i begge tilfælde kr. 100 pr. år).

Alt dette, og meget mere, tager forretningsføreren sig af. Derfor – ram plet første gang ved at ringe eller skrive til: **Bent Jensen, Mylius Erichsens Vej 23, 7400 Herning Tlf. 9722 0397 – E-mail: bentjensen@hegnsyn.dk** eller via foreningens hjemmeside: **hegnsyn.dk**

Vederlag for hegnsyn og vurderingsforretninger:

Et hegnsyn koster kr. 1125, som fordeles med kr. 475 til formanden og kr. 325 til de øvrige to medlemmer.

Ved en vurderingsforretning efter Mark- og Vejfredsloven tilkommer der vurderingsmændene et vederlag på kr. 800, som fordeles med kr. 475 til formanden og kr. 325 til den anden vurderingsmand. Når undtagelsesvis tre personer deltager som vurderingsmænd udgør hele vederlaget kr. 1125 og fordeles som ved et hegnsyn.

Foreningen af hegnsyn i Danmark

Gedhusvej 17 • 7441 Bording • Tlf. 9714 5450 • www.hegnsyn.dk

Formand: Jens Ernst Nielsen, Ikast-Brande kommune
Gedhusvej 17, 7441 Bording.
Tlf. 9714 5450. E-mail: jensernstnielsen@gmail.com

Næstformand: Jørgen Olsen, Egedal kommune
Kirkevang 5, 3660 Stenløse
Tlf. 4717 1364. E-mail: kirkevangsgaard@mail.dk

Kasserer: Jørgen Nielsen, Svendborg kommune
Traverskiftet 31, 5881 Skårup.
Tlf. 6223 1530. E-mail: jn@hegnsyn.dk

Sekretær: Preben Andersen, Norddjurs kommune
Egevej 22, 8500 Grenå
Tlf. 2813 5238. E-mail: pr.a@stofanet.dk

Best.medlem: Jakob Rohde, Aalborg kommune
Rødbøgevej 1, 9382 Tylstrup
Tlf. 9826 1888. E-mail: jaruro@stofanet.dk

Forretningsfører og redaktør: Bent Jensen, Mylius Erichsens Vej 23, 7400 Herning.
Tlf. 9722 0397 / 6169 0397
E-mail: bentjensen@hegnsyn.dk

Foreningen af Hegnsyn i Danmark

Stiftet den 5. december 1973

Foreningens formål er at varetage fælles interesser,
herunder udøvelse af kursusvirksomhed og udgivelse af bladet RET & SKEL.

Som medlemmer kan optages hegnsynsmedlemmer. De enkelte hegnsyns-
mænd skal navngives over for foreningen.

Hegnsynsekretærer og vurderingsmænd, som er udpeget i henhold til lov om
mark- og vejfred, kan deltage i generalforsamlingen med taleret, og kan benyt-
te sig af foreningens servicetilbud; men kan ikke optages som medlemmer.

Årskontingentet fastsættes på den ordinære generalforsamling
og betales pr. Hegnsyn.

Ordinær generalforsamling afholdes hvert år inden udgangen af marts.

Det talte de om på Årsmødet 2011

Advokat Jørgen Jørgensen om Hegnsyn og Vejmyndighed og deltager i svarpanelet.

Cand. Jur. Lin Adrian om konfliktmægling i og uden for retssystemet.

Fuldmægtig Flemming Jessen, FødevareErhverv, om regler for suppleanter, vederlag og inhabilitet.

Rådgiver Holger Engvang om Mark- og Vejfredsloven og deltager i svarpanelet.

Formand Jens Ernst Nielsen leverede årsberetningen.

Rådgiver Svend Gunnar Kofoed-Dam deltog i svarpanelet og var dirigent på generalforsamlingen.

Skal Hegnsynene også være konfliktråd?

Formanden fremlagde i bestyrelsens beretning til generalforsamlingen på årsmødets førstedag en tanke om at undersøge, hvorvidt Hegnsynene kunne have flere opgaver. Det kunne, f.eks. være konfliktløsning om store træer, bygninger eller veje, uddybede han. Vi bringer her hele beretningen.

Dette årsmøde og denne generalforsamling er nr. 37 i rækken. Den nuværende valgperiode er den første normale valgperiode efter kommunalreformen. Den foregående valgperiode var anderledes end de øvrige på grund af kommunalreformen.

Dette er den anden beretning i indeværende valgperiode for Hegnsynene. Der skal naturligvis lyde et velkommen til alle, særligt velkommen til hegnsynsmænd og vurderingsmænd efter Mark- og Vejfredsloven, samt sekretærer, som ikke har deltaget før, og naturligvis velkommen til vores æresmedlemmer.

Som det har været sædvane, vil jeg nævne foreningens formål, som ifølge vedtægterne er „Varetagelse af fælles interesser – herunder udøvelse af kur-

susvirksomhed og udgivelse af bladet, Ret og Skel”.

Varetagelse af fælles interesser omfatter næsten alle aktiviteter i foreningen. Vi har de konkrete aktiviteter som kurser og bladet Ret og skel, og så opfatter vi vort fællesskab som værende det, at holde gang i en forening. Her støtter og servicerer vi medlemmerne på bedste vis.

Det er vigtigt at vi løbende har kontakt til alle vores berøringsflader. Dels, at vi opsøger og udvikler nye kontakter, men også at vi fastholder de gode kontakter vi allerede har.

Medlemstal

Af de 97 kommuner, der nu har Hegnsyn (Københavns Kommune undtaget), er der 93 kommuner med tilsammen 100 Hegnsyn med i foreningen – syv

kommuner har to hegnsyn. Da det er hvert enkelt Hegnsyn, der er medlem, har vi præcis 100 medlemmer i foreningen (ud af 104 mulige), hvilket må siges at være tilfredsstillende. Det er status quo i medlemstal.

Økonomi

Økonomien i foreningen er god. Det viser sig, at bestyrelsen har ramt intentionen med en ikke-forringelse af økonomien ved kommunalreformen. Måske endda skudt lidt over. Bestyrelsen er naturligvis fortsat opmærksom på, om der skal en justering til. Senere i dag fremlægges regnskabet

Årsmødet og generalforsamling 2010

I 2010 var det fjerde gang der blev afholdt årsmøde og generalforsamling på Christiansminde i Svendborg, efter mange år på Nyborg Strand. Vi har taget klagepunkterne vedrørende forholdene på stedet til efterretning. Og vi forsøger løbende at forbedre de forhold I nævner i evalueringsskemaerne.

Programmet for 2010 var:

- Indlæg ved specialkonsulent Bjarne Lannig, Fødevarerhverv, om læhegsloven og administrationen af læhegsordningen.

- Indlæg v. advokat Jørgen Jørgensen om bevisførelse for Hegnsynet og for domstolene.
- Generalforsamling med valg
- Orientering fra Direktoratet for Fødevarerhverv ved fuldmægtig Flemming Jessen, om bl.a. direktoratets rolle i forhold til vore arbejdsområder, honorarspørgsmålet og reglerne omkring diæter m.m.
- Kontorchef Vibeke Vinten fra KL's Juridiske Kontor, om Den kommunale Styrelseslov, diæter, kørsel og vederlag
- Den generelle spørgerunde med spørgsmål fra årsmødedeltagerne.

Svarpanelet bestod af advokat Jørgen Jørgensen, Flemming Jessen rådgiverne Svend. G. Kofoed-Dam og Holger Engvang.

Bestyrelsesarbejdet

Vi har i årets løb afholdt 4 bestyrelsesmøder som vanligt, plus en ekstra på grund af arbejdet med de nye vedtæg-

ter. Vi tilstræber at afholde møderne i forbindelse med årsmøder, efterårsmøder/kurser eller, når vi ved andre lejligheder er samlede, således at omkostninger og tidsforbrug minimeres.

Bestyrelsens sekretær Preben Andersen tager sig af indsamlingen af sager, der har været for retten, inden for vort felt, men der er desværre ingen garanti for, at vi får dem tilsendt.

Vi vil derfor gerne, at foreningens medlemmer er opmærksomme på domsafgørelser og forlig, eller sager der har været for retten og sender dem til foreningen, eller giver Preben Andersen et praj om dem. Det er naturligvis meget interessant for os at opsamle samtlige domsafgørelser og sager der har været for retten, inden for vort felt.

Vi arbejder fortsat på at forbedre mulighederne for at få tilsendt domsafgørelserne og sager, der har været for retten, inden for vort felt. Retskredsene er jo som bekendt meget selvstændige – så selv om vi har en aftale med domstolsstyrelsen og med dommerforeningen om at få tilsendt domsafgørelser, der vedrører hegnsyn, er det meget få vi modtager.

Det kan også skyldes, at der kun forekommer få afgørelser, men derfor vil vi under alle omstændigheder gerne høre, hvis I som hegnsynsmedlemmer, får viden om afgørelser eller forlig i forbindelse med hegnsager ved domstolene.

Det er bestyrelsens opfattelse, at byretterne burde være forpligtiget til at fremsende afgørelserne og forlig til direktoratet for Fødevarerhverv. Dette vil vi fortsat drøfte med direktoratet. Såfremt det lykkes Fødevarerhverv at få tilsendt afgørelserne, vil vi kunne få afgørelserne direkte derfra.

Jeg håber direktoratet ved given lejlighed vil arbejde videre med forslaget. Efter flere års tilløb, fremlægger bestyrelsen forslag til nye vedtægter på et efterfølgende dagsordenspunkt. Jeg vil i den anledning benytte lejligheden til at rette en tak til bestyrelsesmedlem Jakob Rohde for lederskabet i dette arbejde.

Kurser og møder

Uddannelse er en vigtig del af foreningens arbejde. Der har været afholdt et hegnsynskursus i februar 2010 med stor deltagelse, ca. 70 personer, og der er afholdt et kursus i oktober med ca. 50 deltagere (to grundkurser). Begge kurser er afholdt på Vissenbjerg Storkro Fyn.

En stor tak til tidligere formand for foreningens kursusudvalg Halfdan Nørgaard-Mortensen og kursusudvalget for det store arbejde. I fremtiden skal dette arbejde ledes af foreningens forretningsfører Bent Jensen, og bestyrelsen skal være kursusudvalg.

Vi formoder at en anden kursusaktør har haft ca. 80 deltagere på kursus. Dermed har ca. 200 hegnssynsmænd/ sekretærer været på kursus siden sidste årsmøde, og det må siges at være meget tilfredsstillende.

Vi sætter også meget lid til en ændring af vores regionsmøder/kursus, som vi nu kalder efterårsmøder. Da vi er blevet en mindre medlemsskare, egner disse møder sig godt i uddannelsesøjemed.

Vi holder regionsmøde/ kursus/efterårsmøde igen i år den 29. oktober 2011 på Vissenbjerg Storkro Fyn. Dette vil få et andet indhold end tidligere kurser. Vi har truffet beslutning om der skal en sekretær med som underviser, og der skal være emner ud over det grundlæggende stof.

Sidste egentlige Regionsmøde blev således holdt på Hejse kro i efteråret 2009.

Ret og Skel

Bladet „Ret & Skel” er en vigtig aktivitet for foreningen, hvilket også fremgår af formålsparagraffen. Bladet er som planlagt udkommet fire gange i perioden. Det er naturligvis til stadig diskussion, under hvilken form bladet skal udkomme, men bestyrelsen er enige om, at det er et vigtigt ansigt udadtil.

Jeg vil benytte lejligheden til at rette en tak til redaktør Bent Jensen for det store arbejde, han gør med bladet. Det er rart at se, at „Brevkassen” er mere brugt gennem de senere år. Også her en tak til advokat Jørgen Jørgensen. Der har i slutningen af 2010 været nogle praktiske problemer med postvæsenets udbringning, men de skulle nu gerne være løst.

Vores hjemmeside www.hegnsyn.dk er et godt supplement til Ret og Skel. Så husk at kigge på hjemmesiden, da vi af og til bruger hjemmesiden til at annoncere på. Bestyrelsen arbejder løbende med forbedringer på vores hjemmeside, men gode ideer modtages meget gerne.

I øvrigt ligger publikationen „Hegn og et godt naboskab”, som foreningen har fået rettighederne over, på hjemmesiden. Der er ca.12.000 besøgende pr. år

på siden, så det vil være en god ide, hvis der er links til siden fra diverse kommuners hjemmesider. Husk lige at drøfte dette med jeres kommuner.

Jeg vil benytte lejligheden til at rette en tak til Torben Østerbæk, som er vores Web-master. Bent Jensen bedes overbringe takken til Torben Østerbæk.

Både vores blad og vores hjemmeside bliver læst mere, end vi måske tror. Eksempelvis kender mine kontakter ved Københavns Universitet, og organisationer angående konflikter m.m., til bladet og til hjemmesiden. Også en medarbejder i Hede Danmark med speciale-interesse i læhegnsmodeller, kom ind med et meget nyttigt spørgsmål og en kommentarer til brevkassen.

Individuel rådgivning

Den individuelle rådgivning er den måde, vi kan kompensere for evt. manglende uddannelse på, og den er derfor en meget vigtig del af vores arbejde. Vi

er heldigt stillet med Holger Engvang og Svend Gunnar Kofoed-Dam, der står til rådighed for foreningens medlemmer. Desuden har vi også mulighed for at trække på Jørgen Jørgensen, Lars Ramhøj og Flemming Jessen. En stor tak til alle – spørg hellere en gang for meget end en gang for lidt, hvis I kommer ud i vanskelige situationer – eller helst før I kommer ud i vanskelige situationer.

Pressen

Som formand har jeg igen i år haft en del henvendelser fra pressen, og det har mest drejet sig om nabokonflikter, og spørgsmål om hvorvidt der er sket en stigning i antallet af hegnsynssager, og om vi opfatter konflikternes omfang og styrke som værende anderledes end tidligere.

Pressen vil gerne have statistiske oplysninger om sagsantal og -karakterer. Jeg vil igen opfordre foreningens medlemmer til at klippe pressestof om Hegnsyn ud og sende det til bestyrelsens redaktør Bent Jensen, så vi får et indtryk af sager og sagskarakterer, der omtales.

Det er prisværdigt, at der er Hegnssyn, der vil påtage sig opgaven at medvirke til pressedækning af vores arbejde, og desuden finde lodsejere der vil medvirke. Tv, radio og aviser arbejder p.t. på flere indslag om nabokonflikter.

Statistik

Forretningsfører Bent Jensen kunne oplyse følgende vedr. året 2010:

1. Antallet af gennemførte hegnsynsforretninger: 774
(884 i 2009, hvilket giver et fald på ca. 12% fra 09 til 10)
2. Hvor mange henvendelser herudover har formanden/sekretæren modtaget: 5.314
(7.923 i 2009, hvilket giver et fald på ca. 33%)
3. Hvor mange kendelser afsagde Hegnsynet: 508
(513 i 2009, hvilket giver et fald på ca. 1%)
4. Hvor mange sager endte med forlig: 273
(338 i 2009, hvilket giver et fald på ca. 19%)

72 ud af 93 medlemskommuner har indsendt statistik.

(64 indsendte for 2009)

Kvinder i ny statistik

Der er plads til mange flere kvinder i Hegnsynene. Dette bør hegnsynsmedlemmer og de udnævrende myndigheder i fremtiden også være opmærk-

somme på. Kun 2% af landets ca.100 Hegnsyn havde en kvindelig formand i sidste kommunale valgperiode. I denne periode er det 6%. Altså et bedre resultat. Andelen af kvindelige hegnsynsmedlemmer i sidste kommunale valgperiode kendte vi ikke, men for nuværende er der 21 kvinder, der er medlemmer af Hegnsyn, svarende til 7%.

Til sammenligning har otte ud af landets 98 kommuner en kvindelig borgmester, og andelen af kvinder i kom-

municipalpolitik er ca. 27 procent – et tal der dog ikke er steget siden midten af 1980'erne. 37 procent af medlemmerne i Folketinget er kvinder.

Jeg tror, at Hegnsyn med kvindelig deltagelse har mulighed for at opnå endnu bedre (nuancerede) resultater for borgerne. Samtidig er det vigtigt, at vi har et politisk system (administrativt), der delvis afspejler, at der ca. er lige mange kvinder og mænd i befolkningen.

Forudsætningen er naturligvis at alle, uanset køn, opfylder de kvalifikationer som hegnsloven kræver. Hegnsynene har mindre pligt til ligestilling, da det er et administrativt organ. Det er min fornemmelse, at kommunerne lytter til vores bemærkninger om dette emne.

En ny ide – konfliktløsning

Bestyrelsen har ønsker om at undersøge, hvorvidt hegnssynene kunne have flere opgaver. Det kunne f.eks. være konfliktløsning om store træer, bygninger eller veje. I bl.a. Norge bruges konfliktløsning i nabokonflikter for at undgå dyre retssager, og fordi det er en bedre løsning for alle parter.

Der kræver selvfølgelig lovændringer for, at denne ide kan realiseres, men nu er ideen lagt frem.

Vederlag

Bestyrelsen har taget emnet om vederlag op til drøftelse flere gange. Efter sidste generalforsamling er der sat turbo på. Vi har meddelt FødevarerErhverv, at vi er udsat for massivt pres fra medlemmerne.

Senest har vi modtaget et høringsforslag vedr. stigning af vederlaget fra FødevarerErhverv, men vi finder ikke selve stigningsprocenten tilfredsstillende. Dette har vi bl.a. drøftet med Kommunernes Landsforening.

Tak

Som formand kan jeg ikke understrege nok, hvor vigtigt det er at have nogen at trække på i en forening, der i det væsentlige må basere sig på frivillig arbejdskraft. Jeg vil derfor slutte med at rette en tak til alle, som er med til at trække læsset.

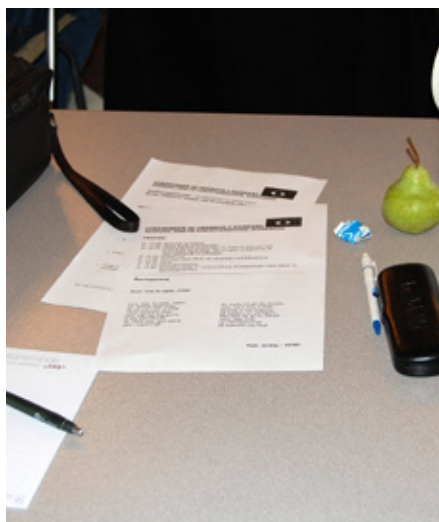
Først og fremmest til mine kolleger i bestyrelsen. Det er trods alt os, der i fællesskab har ansvaret for, at det hele fungerer. Men lige så vigtigt er det, at vi har vore specialister og rådgivere, Flemming Jessen, Lars Ramhøj og Jørgen Jørgensen, som er specialisterne indenfor vores arbejdsområde.

Og endnu engang tak til Svend Gunnar Kofoed-Dam, Holger Engvang og Bent Jensen. Vi betragter jer nærmest som vore medarbejdere.

Og til slut tak til vore medlemmer – tak fordi I bakker os op.

Vi mødes på næste årsmøde den 23. og den 24. marts 2012 på Christiansminde i Svendborg.

Tak for året der gik.

Lægsmænd som forligsmagere

Hegnsynene skal forsøge at opnå forlig mellem parterne – et formål der på forskellig vis gennem tiderne også har været gældende for andre områder i og udenfor retssystemet – og det har altid været til diskussion, hvorvidt det skulle være jurister eller lægsmænd, der skulle agere mæglere.

Cand. Jur. Lin Adrian, Københavns Universitet har lige siden hun begyndte at studere jura haft interesse for at løse konflikter på andre måder, end den juraen normalt lægger op til. Eksempelvis som Hegnsynet, der kan løse en konflikt ved at lægge op til forlig, understregede hun ved indledningen til et særdeles interessant foredrag på

årsmødets lørdag formiddag om konfliktmægling i og uden for retssystemet.

Hun startede helt tilbage i 1795 med de kongeligt nedsatte forligskommissioner der blev oprettet over hele landet, og hvis formål det egentlig var at spare bekostelige retssager, men allerede før, i henhold til Danske Lov fra 1683, kendtes mægling, idet provsten i verdslige konflikter skulle forsøge at mægle forlig mellem parterne, før sagen gik i retten. Med forligskommissionernes indførelse skulle man i alle civile sager (ikke straf-sager) gennem en forligsforhandling, før man kunne gå i retten.

Medlemmerne af kommissionerne skulle være lægfolk og ikke jurister, og parterne skulle møde personligt op. Hvad der foregik i kommissionerne vides der ikke så meget om, da der kun blev ført en „rets bog” over, hvem der var mødt, og hvad sagen var endt med, og resultatet var retsgyldigt. I løbet af de første 8 år var der 300.000 sager ved forligskommissionerne (sammenlagt i Norge og Danmark), og ca. 2/3 af sagerne sluttede med forlig, berettede Lin Adrian.

I 1861 skete der lidt af et brud med denne form for kommissioner, idet Sø- og Handelsretten opstod. Også her skulle

der være forligskommissioner, men det besluttedes, at folk ikke behøvedes at møde personligt, og det åbnede for advokaterne. Selv om det ikke gjaldt uden for Sø- og Handelsrettens område, så bar det spiren til, at det efterhånden også kunne lade sig gøre i de civile sager.

Skal man stå på sin ret

Efter at have startet arbejdet med at lave en retsplejelov i slutningen af 1860'erne fik Danmark endelig en retsplejelov i 1916. I den proces kiggede man også på forligskommissionerne, der jo var en slags „gatekeepere” for domstolene, og man vidste ikke rigtigt, hvad der foregik bag de lukkede døre.

Man var ikke rigtigt trygge ved, at der ikke var jurister med, og det hed sig i proceskommissionens sidste betænkning i 1899:

„Og her må det så siges, at, om end sikkert mangen en forstandig Forligsmægler vil kunne se tilbage paa en i det hele gavnlig virksomhed, vil det dog ikke kunne være andet, end at Forligsmæglerne, der staa som Lægmand uden juridisk Vejledning, ikke så sjældent lade deres Optræden under Mæglingen bestemme af en Opfattelse af Retsspørgsmaalet, som de selv holde for juridisk

rigtig, men som i Virkeligheden ikke er det..."

De juridiske aspekter blev også fremhævet gennem det synspunkt, at hvis man havde ret ifølge loven, så skulle man også have denne ret. Det blev udtrykt således,

„... hvis Klageren efter Loven har den Ret, han går Paastand paa, er det ogsaa stemmende baade med sund Fornuft, Moral og Billighed, at han gør brug heraf fuldt ud, mens det, hvis han ikke har saadan Ret, er i Strid med både det ene og det andet, at Indklagede på Grund af en urigtig opfattelse fra Forligsmæglerens Side overtales til at indrømme Klageren hans Krav..."

Alt i alt problemstillinger, som heller ikke i dag er ukendte i forbindelse med hegnsynsarbejdet. På den ene side synspunktet om, at hvis man får ret, så er alt på en måde godt og på den anden side, at det at indgå et forlig, hvor man måske ikke får ret, men en god løsning for begge parter, er at foretrække.

Udvandede kommissioner

I forbindelse med retsplejelovens indførelse i 1916 besluttede man alligevel at bibeholde forligskommissionerne, men dog med de ændringer, at det ikke var alle civile sager, man skulle forligs-

mæggle i, og at en del af forligsmæglingen blev henlagt til domstolene. Endelig indførtes, at man i København og Frederiksberg-området ikke behøvede at møde frem personligt, medens man fortsat skulle dette i det øvrige land.

Forligskommissionerne blev dog ved med at være til debat, og i 1932 besluttede man at flytte flere sager over i domstolsregi, ligesom flere sager ikke længere behøvedes at komme gennem kommissionerne. En tredje og afgørende ting var, at man ved aftale parterne imellem kunne frasige sig forligsforhandlingerne.

Alt i alt blev forligskommissionerne efterhånden udvandede, at kun en sjettedel af sagerne rent faktisk endte med forlig, og i slutningen af 40'erne nedsatte man så et udvalg, der skulle se på forligskommissionerne og deres arbejde. Udvalgsarbejdet endte med, at man i 1951 anbefalede at lukke forligskommissionerne og flytte forligsmæglingen ind i retterne, og sådan blev det indført i retsplejeloven.

§268. I alle borgerlige domssager i første instans mægler retten forlig.
Stk. 2. Forligsmægling kan dog undlades, såfremt det på grund af sagens beskaffenhed, parternes forhold eller lig-

nende omstændigheder på forhånd må antages, at mægling vil være forgæves.

Stk. 3. Mægling kan også foretages, når sagen er indbragt for højere instans.

Stk. 4. Undladelse af mægling kan ikke medføre hjemvisning af sagen.

§ 269. Med parternes tiltræden kan det besluttes at lukke dørene under mæglingen i retten, såfremt dette må antages at fremme muligheden for opnåelse af forlig.

§ 270. Indgåede forlig indføres i retsbogen.

Stk. 2. Spørgsmålet om gyldigheden af indgåede forlig henbører under afgørelse ved retterne i første instans, jf. herved § 501, stk. 2. Dog må indsigelser, der støttes på fejl ved rettens handlinger, gøres gældende ved kære.

Der er ingen retningslinjer for, hvordan retterne skal udføre forligsforhandlinger, ligesom det kendes ved hegnsyn, hvor der heller ikke er anvisninger på hvordan forligsforhandlinger skal gribes an. En konsekvens af dette er, at det ved domstolene såvel som ved hegnsyn er vidt forskelligt, hvordan det gribes an.

Retsmægling

Efter mange år, i 2003, startede man så et forsøg på det man kaldte „Retsmægling”. Lin Adrian påpegede, at det kunne være lidt forvirrende, idet der også opereres med mægling, konfliktmægling og mediation, men de dækker alle grundlæggende over samme aktivitet.

Definition af retsmægling:

Retsmægling er en frivillig konfliktløsningsmetode, hvor en eller flere neutrale retsmæglere gennem en struktureret proces hjælper parterne med selv at finde en for dem tilfredsstillende løsning på konflikten.

Retsmægling er de særlige mæglingsbestræbelser, der foregår i domstols regi, men adskilt fra domstolens retlige behandling af civile sager, herunder forligsmægling.

Forskellen på denne form og den mægling, der foregår ved domstolene er, at

ved retsmægling er sagen så at sige sat i bero ved domstolene, medens der mægles, og kommer kun tilbage i domstolsregi, hvis der ikke indgås forlig gennem retsmæglingen, der i øvrigt blev gjort permanent i 2008.

Der er således muligheder for retsmægling i alle civile sager ved byretterne, de to landsretter og Sø- og Handelsretten. Retsmæglerne, der har en særlig uddannelse, er (desværre) alle domstolsjurister – alle andre er udelukkede, understregede Lin Adrian, der netop er i gang med en undersøgelse af, hvilken betydning det har, at en institution, der skulle være anderledes i forhold til domstolssystemet.

Formålet med retsmægling, ifølge Justitsminister Lene Espersen ved fremsættelse af lovforslag om retsmægling, 28/11 2007:

„... at give parterne ... en mulighed for ...at søge tvisten løst på en anden måde end ved den traditionelle forligsmægling i retten, der bygger på de gældende retsregler, eller ved en dom...

... løsningen ved retsmægling i højere grad kan give parterne indflydelse på forløbet og tage hensyn til parternes underliggende interesser, behov og fremtid.”

Retsmæglernes rolle er:

- Hjælpe parterne med selv at blive enige
- Være neutrale og upartiske
- Flytte fokus fra krav til interesser og behov
- Styre processen; lade parterne selv styre indhold

I de sidste 10 år er der opstået flere forskellige former for mægling, der ikke relaterer sig til ”domstolssager”.

Eksempelvis:

- Konfliktråd
- Familiesager
- Skoler
- Advokatmediation
- Civilsamfundsmægling

Lin Adrian sluttede sit foredrag med en kort gennemgang af disse forskellige instanser.

Hegn langs veje – Hegnsyn og vejmyndighed

Dette indlæg, som advokat Jørgen Jørgensen holdt på Hegnsynsforeningens årsmøde i marts, er affødt af et spørgsmål fra Hegnsynssekretæren i Gribskov Kommune om, hvem der kan indbringe spørgsmål om hegn og anden beplantning langs en vej for Hegnsynet.

Ved hegn langs veje og stier skal der tages andre og flere hensyn end de hensyn, der har vægt ved afgørelse af en hegnstvist mellem ejere af to nabo-ejendomme. Der skal sondres imellem hegn langs offentlige veje, hegn langs private veje og hegn langs færdselsarealer, der ikke er omfattet af disse to begreber.

Offentlige veje: Ved offentlige veje forstås i henhold til Vejloven, lovbe- kendtgørelse nr. 893 af 9.9.2009 § 1, veje, gader, broer og pladser, der er åbne for almindelig færdsel, og som

administreres af stat eller kommune i henhold til denne lov.

De offentlige veje inddeles i hoved-, lande- og kommuneveje. Kommuneveje blev tidligere kaldt biveje

Private fællesveje: Ved private fællesveje forstås i henhold til lovbe- kendtgørelse nr. 433 af 23. maj 2008 § 2 de veje, gader, broer og pladser, der uden at være offentlige, tjener som færdsels- areal for en anden ejendom end den ejendom, hvorpå vejen er beliggende, når ejendommen er i særligt eje.

Ved udlagte private fællesveje forstås arealer, som er bestemt til fremtidig anvendelse som private fællesveje iht. planer iht. byggeloven, byplan, lokal- plan eller som før lovens ikrafttræden var godkendt til anvendelse som privat fællesvej, se privatvejlovens § 3.

Ved almene veje forstås de veje, gader, broer og pladser, der er åbne for almen- heden, men som ikke administreres af det offentlige, se lovens § 41. Loven finder også anvendelse på stier, hvortil der er offentlig adgang, se § 5.

Der er den 21.12.2010 vedtaget en ny lov om private fællesveje, som træder i kraft den 1. januar 2012. Denne lov har i § 10 en række supplerende definitioner. Loven sonderer imellem private fællesveje på landet og private fællesveje i byer og bymæssige områder. Hensigten med loven er at forenkle og tydeliggøre lovgivningen om private fællesveje. Lovforslaget viderefører derfor i vidt omfang gældende regler, men indeholder administrative lettelser.

Vejret: Ved vejret forstås den ret, som den til enhver tid værende ejer af en fast ejendom har over en privat fællesvej, der tjener som færdselsareal for ejendommen. Ved en vejberettiget forstås ejeren af en ejendom, der har ret til færdsel over en privat fællesvej, der tjener som færdselsareal for ejendommen. Hegn mod vej – lov om offentlige veje

Loven om offentlige veje (Vejloven) indeholder i § 111 bestemmelse om hegn mod vej. Når det skønnes påkrævet af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde, kan vejbestyrelsen bestemme, hvorvidt der på ejendomme, der grænser mod offentlig vej, skal opsættes og vedligeholdes hegn mod vejen, samt om nødvendigt træffe bestemmelse om hegnets udformning.

Hermed får vejbestyrelsen hjemmel til, når vejtekniske eller færdselsmæssige grunde gør det påkrævet, at bestemme, om grundene ved offentlig vej skal hegnes samt om nødvendigt træffe bestemmelse om hegnets udformning, således at der tages højde for vejtekniske og færdselsmæssige hensyn.

Disse hensyn har overvægt, men ønsket om fri udsigt kan begrunde, at man undgår at opsætte hegn, se cirkulære nr. 132 af 6.12.1985 - § 58. I lovens § 111, stk. 2, anføres, at hvis der på en ejendom ikke opsættes hegn mod offentlig vej, og det areal af ejendommen, der er beliggende nærmest vejen, benyttes til almindelig færdsel, kan vejbestyrelsen, når det skønnes påkrævet af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde, bestemme, at reglerne i privatvejløven om istandsættelse og vedligeholdelse skal finde anvendelse.

Der henvises i lov om offentlige veje til reglerne om private fællesveje. Det afgørende er, om arealet anvendes til almindelig færdsel.

Udgifterne til opsætning og vedligeholdelse af sådanne hegn afholdes som udgangspunkt af grundejerne, men hvis der træffes bestemmelse om adgangsbegrænsning, således at man

ikke fra grunden kan komme ud på den offentlige vej, er det vejmyndigheden, der opsætter og vedligeholder fornødent hegn mod vejen, se § 111, stk. 3. I henhold til lovens § 103, stk. 2, kan vejbestyrelsen kræve træer og anden beplantning på, over og i vejareal fjernet, nedskåret, opstammet eller studset. Det samme gælder træer og anden beplantning ved vejareal, når vejens istandsættelse eller hensyn til færdslen gør det nødvendigt.

Vejbestyrelsens krav om beskæring mv. kan stilles, hvis kravet er vejteknisk eller færdselsmæssigt begrundet, men beplantning kan også forlanges fjernet, hvis det er nødvendigt for at nedlægge ledninger i vejen.

Der er ikke hjemmel til for vejbestyrelsen at kræve beplantning beskåret eller fjernet af den private grundejer, når der er tale om hegn, der lovligt er plantet i skel mellem offentligt vejareal og anden ejendom, og som hegnsloven karakteriserer som fælleshegn eller hegn, der lovligt udelukkende er plantet på vejareal. Dvs. at vejmyndigheden i så fald må bekoste beskæring og eventuel retablering.

Vejlovene indeholder ikke bestemmelse om, at hver enkelt grundejer til enhver

tid og i alle tilfælde skal vedligeholde hække og anden beplantning, således at beplantning holdes inden for eget skel. Det følger derimod af hegnsloven § 11. Forudsætningen for, at vejmyndighederne kan påbyde nedklipping til oversigtshøjde af en hæk, der står helt på privat grund, er, at der ved ekspropriation eller andet lovligt grundlag er pålagt ejendommen en servitut om oversigt - og hvis der derfor sker et indgreb inde på grunden med hensyn til beplantningens højde, kan dette kun ske mod fuld erstatning.

Det samme vil gælde, hvis et hegn, der står på egen grund langs vejskel, skal klippes til en lavere højde end den, der følger af hegnsloven, begrundet i færdselsmæssige hensyn. I så tilfælde vil der også skulle ydes erstatning for at pålægge grundejeren denne byrde. I relation til disse bestemmelser i lov om offentlige veje har vi altså en kompetencefordeling, hvorefter vejmyndigheden er kompetent, når vejtekniske og færdselsmæssige hensyn er afgørende, ligesom vejmyndigheden er kompetent, hvis der er tale om, at beplantning skal fjernes for at nedlægge ledninger og andet i vejen.

Det er derimod Hegnsynet, der er kompetent, hvis hegnet ønskes beskåret

eller klippet, uden at dette er vejteknisk eller færdselsmæssigt begrundet, hvorefter Hegnsynet må behandle sagen i henhold til hegnslovens § 11. Ifølge denne bestemmelse skal hegn langs gade, vej, sti eller plads, som er åben for almindelig færdsel eller udlagt til brug for flere særskilt matrikulerede og i særligt eje værende ejendomme, rejses helt på egen grund, og levende hegn skal plantes i en sådan afstand fra vejens areal, at bevoksningen til enhver tid kan holdes inden for skellinjen. Højden af hegnet fastsættes af Hegnsynet, og grundejeren kan ikke over for det offentlige eller vej-ejeren stille krav om deltagelse i udgiften eller arbejdet ved hegnets rejsning.

Der er således harmoni imellem hegnslovens § 11 og lov om offentlige veje § 111, hvorefter det er grundejeren, der skal betale, medmindre grundejerens adgang til den offentlige vej ønskes afskåret ved opsætning af hegn. Et sådant hegn skal betales af vejmyndigheden, se lov om offentlige veje § 111 stk. 3.

Hvis en grundejer ikke efterkommer vejstyrelsens krav inden den af vejstyrelsen fastsatte frist, kan vejstyrelsen lade arbejdet udføre ved egen foranstaltning på ejerens bekostning.

Dette krav kan gennemføres ved udpankning i henhold til vejlovens § 112. Hegn mod vej – Lov om private fællesveje

Hegn mod vej – lov om private fællesveje

Ifølge lov om private fællesveje § 46 finder bestemmelserne om lov om offentlige veje, vejskilte, færdselstavler og hegn mod vej, tilsvarende anvendelse på private fællesveje. Det betyder, at vejmyndigheden kan træffe beslutning om, at der skal være et hegn, selv om ejeren ikke ønsker det, og at hegnet skal nedklippes eller fjernes af hensyn til den fri oversigt.

Som ved offentlige veje må træer og anden beplantning på private fællesveje kun plantes med vejmyndighedens samtykke. Når vejens istandsættelse eller hensynet til færdslen gør det nødvendigt, kan vejmyndigheden kræve træer og anden beplantning på eller over disse veje fjernet, nedskåret, opstammet eller studset, og vejmyndigheden kan gennemføre arbejdet på ejerens bekostning med udpankningsret.

Ved beplantning forstås noget, der er plantet, og man kan derfor ikke med hjemmel i lov om private veje § 47 påbyde fjernelse af noget, der er selvsået,

men det kan måske ske i medfør af lovens § 57, hvorefter det påhviler ejerne af de til en privat fællesvej grænsende ejendomme at holde vejen i en under hensyn til færdselens art og størrelse god og forsvarlig stand.

Hegnsloven

Hegnforpligtelsen er ikke den samme i forholdet mellem en vej og grundejerne langs vejen som mellem to naboejendomme.

Undtagelsen fra de almindelige hegnregler gælder som nævnt offentlige veje, private fællesveje, gader, veje, stier eller pladser, som i det hele taget er åbne for almindelig færdsel, altså på arealer, hvor færdselsloven er gældende. For disse arealer gælder hegnslovens almindelige regler ikke, men hegnsloven indeholder særlige regler, som skal sammenholdes med vejlovgivningens regler.

Ifølge hegnslovens § 11 skal hegn langs gade, vej, sti eller plads, som er åben

for almindelig færdsel eller udlagt til brug for flere særskilt matrikulerede og i særskilt eje værende ejendomme, rejses helt på egen grund, og levende hegn må plantes i en sådan afstand fra vejens areal, at bevoksningen til enhver tid kan holdes inden for skellinien.

Højden på hegnet fastsættes om fornødent af Hegnsynet, der i henhold til hegnslovens § 10, stk. 3, skal sikre, at hegnet har et tiltalende helhedsindtryk, og at de ikke hindrer den fri udsigt ved vejkryds, vejtilslutninger eller vejsving eller være til ulempe for færdslen. § 11 i hegnsloven indeholder ikke en pligt til for lodsejeren, der har en grund, der grænser op til et færdselsareal, at rejse et hegn imod dette, og grundejeren kan på den anden side ikke over for det offentlige eller vej-ejeren stille krav om deltagelse i udgiften eller arbejdet ved rejsning af et hegn langs et færdselsareal.

Der eksisterer således ikke nogen gensidig hegnpligt. Der er alene tale om, at den tilstødende grundejer har ret til at rejse et hegn, og hegnslovens § 7 om gensidig pligt til at deltage i udgiften ved rejsning af fælleshegn gælder ikke, når der er tale om hegn mod færdselsarealer. Grundejeren kan rejse hegn helt på egen grund og selv afholde udgiften

ved opsætning og vedligeholdelse af hegnet, hvilket indebærer, at hegnet har status som eget hegn.

Hvis der er tale om en privat fællesvej, som ikke er udskilt i matriklen, vil hegn langs et sådant areal ikke stå i ejendomsskel eller ved ejendomsskel, og Bendt Berg antager, at disse hegn ikke er omfattet af hegnslovens § 11, stk. 1, se Bendt Berg, Hegnsloven med kommentarer, 3. udgave, side 124. Han anfører på side 125, at det afgørende er, om arealet er åbent for almindelig færdsel, altså ikke kun en begrænset færdsel for ejere, der anvender arealet som adgangsvej til deres ejendomme (privat fællesvej).

Hvis vejarealet er placeret så tæt ved naboskel, at reglen i hegnslovens § 2 – om at egne hegn ikke må påføre naboen større ulemper end fælleshegn – i øvrigt ville finde anvendelse, må Hegnsynet dog kun tage stilling til en klage fra en sådan nabo. Ellers ville retsstillingen være den, at en vej-ejer kan påføre naboen gener, som denne ikke ellers skulle finde sig i, blot hegningen af vejarealet ikke i sig selv gav anledning til hindringer for færdslen på vejen.

Ejeren kan ifølge Bendt Berg opsætte hegn langs vejarealet som eget hegn med den begrænsning, der følger af, at hegnet ikke må begrænse adgangen til vejen. Udgiften påhviler grundejeren. Det er i det hele taget generelt, at udgiften ved rejsning af hegn langs offentlig gade, vej, sti eller plads samt færdselsarealer, der er udlagt til brug for flere særskilte matrikulerede og i særligt eje værende ejendomme, påhviler de grundejere, der grænser op til arealet, således at hverken vejmyndighederne eller de, der har ret til at færdes på arealet, skal deltage i udgiften til vedligeholdelse af hegnet.

Det fremgår af bemærkningerne i betænkningen til lovens § 11, at levende hegn langs en gadelinje bør plantes 30 cm. fra vejskellet, således at hegnet til enhver tid kan holdes inden for gadelinjen. Hvis det drejer sig om læhegn, skal afstanden være en meter.

Ved nyanlæg af veje antager Bendt Berg, at et på forhånd eksisterende fælleshegn ikke ændrer status, hvis det kommer til at grænse til et nyt vejareal, og han antager, at et hegn, der oprindeligt er opsat som et fælleshegn, vedbliver at være fælleshegn, idet man ikke ved at etablere et vejareal ensidigt kan træffe bestemmelse, der forringer nabovens

retsstilling, og det anføres udtrykkeligt på side 131, at der hverken i hegnslovens § 11 eller andre bestemmelse i hegnsloven, eller i praksis, er holdpunkter for, at en kommune eller en privat grundejer ved at ændre anvendelsen af arealet gennem nyanlæg af en vej skulle være fritaget for at deltage i vedligeholdelsen af de fælleshegn, der står i vejskel.

Der er ingen pligt til at hegne langs vej og færdselsarealer, medmindre dette fremgår af lokalplaner, servitutter eller lignende. Hegnslovens bestemmelser om højde mv. finder ikke anvendelse. De retningslinjer, Hegnsynet skal følge, fremgår af § 10, stk. 3: "Hegnet skal have et tiltalende helhedsindtryk og må ikke hindre den fri oversigt ved vejkryds, vejtilslutninger eller vejsving eller være til ulempe for færdslen".

Vejsyn / Hegnsyn

Hvis der er strid om vedligeholdelse af en privat fællesvej, afgøres fordelingen af udgifterne ved vejens vedligeholdelse af Vejsynet. Der i lovens § 59 foreskrevet en procedure. Spørgsmålet er, om Vejsynet kan træffe bestemmelse om vedligeholdelse af hæk og anden beplantning langs den private fællesvej. Vejsynet behandler som nævnt tvister om beplantning på selve vejarealet,

også selv om denne beplantning løber langs vejskellet til en nabogrund, ligesom Vejsynet kan behandle tvister om beskæring og kapning af hegn langs vej, uanset placeringen, hvis hegnet forårsager problemer med at færdes uhindret på vejarealet.

Hvem kan indbringe en tvist for Hegnsynet

Påtaleretten ved hegn langs færdselsarealer tilkommer ejeren af arealet, vejmyndigheden, ejeren af grunde, der støder op til færdselsarealet samt dem, der har ret til at færdes på arealet, hvis færdselsretten er begrænset til ejere af ejendomme, hvortil det pågældende færdselsareal er eneste eller væsentligste adgangsvej. Det følger af, at færdselsretten kan sidestilles med en servitut, hvorfor påtaleretten må søges i det særlige grundlag, som færdselsretten medfører.

Kilder:

- E. Abitz: Vejenes retsforhold, Gads Forlag 1950, side 322 ff.
- Bendt Berg: Hegnsloven, side 121 ff.
- Kommentaren i Karnovs Lovsamling til lovbekendtgørelse om offentlige veje, lov nr. 893 af 9.9.2009.
- Cirkulære om offentlige veje, circ. nr. 132 af 6.12.1985.
- Karnovs kommentar til lovbekendtgørelse om private fællesveje, bkg. nr. 433 af 22. maj 2008.
- Karnovs kommentar til lovbekendtgørelse om hegn, bkg. nr. 59 af 19.1.2007.

Foreningens hjemmeside

Kig jævnligt på www.hegnsyn.dk
- det gør 100 andre på hverdage

Her kan du bl.a. hente en masse om hegnsloven, mark- og vejfred, skelforretninger m.v. Du kan også hente bladet „Ret og Skel” og blanketter, som du kan printe ud og bruge. Samtidig kan du finde nyttige navne og adresser sammen med links til en masse oplysninger.

Webmaster:

Torben Østerbæk, tlf. 98271738

Evaluering af Årsmødet 2011

Der var i alt 58 deltagere fra 28 forskellige Hegnsyn til årsmødet 2011, der for 5. år i træk løb af stablen på Christiansminde Kursuscenter i Svendborg. Det foregik i dagene 25. og 26. marts, og alle fik mulighed for efterfølgende at give deres mening til kende om arrangementet. 49 benyttede sig af dette.

OM DET SAMLEDE INDTRYK AF PROGRAMMET:

Tilfredshedsgraden:	Antal:	Procentvis:
Meget godt	14	29,0 %
Godt	26	53,0 %
Mindre godt	0	0 %
Dårligt	0	0 %
Ikke besvaret	9	18,0 %

OM ÅRSMØDETS GENNEMFØRELSE:

Tilfredshedsgraden:	Antal:	Procentvis:
Meget godt	15	30,0 %
Godt	28	57,1 %
Mindre godt	1	2,1 %
Dårligt	0	0 %
Ikke besvaret	5	10,2 %

OM UDBYTTE MED HJEM:

Tilfredshedsgraden:	Antal:	Procentvis:
Meget godt	13	26,5 %
Godt	26	53,0 %
Mindre godt	1	2,1 %
Dårligt	0	0 %
Ikke besvaret	9	18,0 %

OM MØDESTEDET/HOTEL CHRISTIANSMINDE:

Tilfredshedsgraden:	Antal:	Procentvis:
Meget godt	28	57,1 %
Godt	15	30,6 %
Mindre godt	0	0 %
Dårligt	1	2,1 %
Ikke besvaret	5	10,2 %

BREVKASSE

v. Adv. Jørgen Jørgensen

Spørgsmål om væltede træer

Jeg har som hegnsynssekretær fået henvendelse om væltede træer. Jeg ved godt det ikke hører direkte under hegnsloven, men ville alligevel gerne yde den service at svare korrekt på spørgsmålet om erstatning og rettigheder til brænde, i forbindelse med træer der er væltet over skel.

Det er nemlig sådan, at i forbindelse med en af de storme, der har været her i den senere tid, er et nabotræ væltet ind på en borgers grund og derved ødelagt et par juletræer hos ham, og han vil nu gerne vide, om han har krav på erstatning for de ødelagte træer? Og om det er pgl. borger, der har retten til det brænde, som ligger på hans grund? Kan I evt. hjælpe med besvarelse.

*På forhånd tak.
Birgitte Møller, Sorø kommune*

Svar

Ejeren af det væltede træ skal fjerne træet og erstatte de ødelagte juletræer på naboejendommen. Retten til brændet fra det væltede træ tilkommer ejeren af træet.

Andet kan aftales mellem parterne.

*Med venlig hilsen
Jørgen Jørgensen*

Spørgsmål om træer i skel

Vi er i tvivl om en afgørelse truffet af vores bopælskommune, om et træ i skel, og håber herigennem at få af- eller bekræftet vores tvivl.

Langs vores grund står et meget stort asketræ. Vi har et foto taget sidst i 1800-tallet, der viser træet, plantet i en allé sammen med mange andre

asketræer, formentlig for at markere vejens forløb, da huset dengang lå langt udenfor byen.

Fra en lokal landmåler ved vi, at der ikke er foretaget skel-opmåling siden sidst i 1800-tallet (ca. 1875).

Før kommunesammenlægningen afgjorde daværende stadsgartner, at træet stod udenfor skel, i "bedste" fald i skel, men vi havde ikke råderet over træet, som vi ønskede fældet. En afgørelse vi skulle følge.

Kommunen har i alle årene haft hele vedligeholdelsen af træet. Vi skulle, af sikkerhedsmæssige grunde holde øje med træets sundhed, p.g.a. dets hældning ind mod vores hus.

Vi bliver ca. 10 år senere bekymret for træets sundhed, og kontakter kommunens teknik- og miljøafdeling (efter kommunesammenlægningen). Afdelingen vurderer træet som råddent, så det skal fældes.

Samtidig afgør afdelingen, at træet står i skel, hvorfor halvdelen af udgiften til fældningen tilfalder os! (vores andel var ca. kr. 5.000 + det efterfølgende oprydningsarbejde).

Vi forstår ikke, hvorfor vi nu har ejerskab til træet, hvilket vi gør kommunen opmærksom på. Det eneste, vi kan få øje på, er økonomitænkning. Vi orienterer samtidig om forhistorien samt vores billededokumentation.

Vi får det svar tilbage, at man ikke vil forholde sig til tidligere stadsgartneres afgørelsen, der er ingen kommentarer til det billedmateriale vi har – at træets placering i skel er truffet ud fra eget skøn, det forhåndenværende kortmateriale samt opmålinger af kommunens landmålere. Samtidig afviser man at betale udgiften til en autoriseret landmåler, som er den, der kan foretage den præcise opmåling i.f.t. skelfastsættelse. Afgørelsen har været over afdelingsleders bord, og han fastholder afgørelsen.

Kan vi på det foreliggende pludselig få ejerskab til træet?

Får vi ejerskab af et træ, hvis det ad åre er vokset ind over skel, når vi aldrig har haft vedligeholdelsen?

Har kommunen på rimelig vis dokumenteret deres afgørelse? De afviser at give os yderligere dokumentation. Kan det være os, der har bevisførelsen for at træet ikke tilhører os?

Har vi andre muligheder end at betale for fældningen?

På forhånd tak for svaret,

Venlig hilsen

Ole Heldgård og Birthe Laursen

Svar

Hvis asketræet er en del af en allé, som kommunen som vejmyndighed oprindeligt har anlagt, er det også kommunen, der har ejerskab til træerne og rådgivning over det konkrete asketræ. Dette synes bekræftet af oplysninger om, at kommunen har forestået den hidtidige vedligeholdelse af træet. Følgelig skal kommunen bære alle omkostninger ved fældning af træet og oprydning, ligesom kommunen skal udbedre eventuel skade på jeres hegn/hæk.

Den præcise fastlæggelse af skel i relation til træet er irrelevant, forudsat at oplysningerne om, at træet er en del af en oprindelig allé, og at kommunen har forestået den hidtidige vedligeholdelse, er korrekte.

Med venlig hilsen

Jørgen Jørgensen

Spørgsmål om tålegrænse

Kære Jørgen Jørgensen

Jeg skriver på en artikel om hegnslove til Bolius.dk (Boligejernes Videncenter. Red.), og er faldet over en artikel du har skrevet til Foreningen af Hegnsyn i Danmark i sep. 2009. Jeg har i den forbindelse et spørgsmål, jeg håber, du kan hjælpe med.

I artiklen skriver du om en såkaldt "tålegrænse" i forbindelse med at kunne kræve naboens træer fældet:

... der skal derfor være tale om meget væsentlige gener, hvis domstolene skal træffe bestemmelse om beskæring, kapping eller fældning.

Retspraksis har udviklet en tålegrænse, således at en nabo kan kræve et træ beskåret eller fjernet, hvis de gener, træet påfører ham, overskrider denne tålegrænse.

Efter den nyeste praksis skal der være tale om betydelige skyggevirkninger og andre gener i form af nedfaldne grene og blade. Kun hvis en beskæring ikke kan bringe generne ved træet ned under tålegrænsen, eller hvis en beskæring beskadiger træet så meget, at der er risi-

ko for at det vælter, vil naboen kunne kræve træet fældet.

Mit spørgsmål er så:

Vil dette sige, at man alligevel kan kræve sit nabos træ fældet, hvis det eksempelvis skygger for hele haven - på trods af, at loven ellers siger, man IKKE kan kræve sin nabos træ fjernet?

Hvor ligger denne "tålegrænse" – hvor meget er "Betydelige skyggevirkninger og andre gener" i praksis? Kan du give et eksempel?

Jeg håber du kan hjælpe – jeg vil naturligvis opgive dig som kilde.

*Rikke Berg Fieschi
Journalist*

Svar

Tak for din mail.

Hegnssynene kan som udgangspunkt ikke træffe bestemmelse om fældning og kun i begrænset omfang beskæring af træer, som ikke udgør et hegn i hegnslovens forstand.

Domstolene kan derimod afsige domme om sådanne træer, hvis generne fra disse overstiger en tålegrænse, som er skabt af retspraksis. Der findes ikke i

dansk ret en egentlig nabolov, der regulerer retsstillingen mellem to naboer.

Der findes en række love, bekendtgørelser og forskrifter, f.eks. i byggelovgivningen eller vejlovgivningen, som naboer kan påberåbe sig, men med hensyn til træer og anden beplantning uden for hegnsloven og vejlovene, må man udlede gældende ret af retspraksis, sådan som den har udviklet sig gennem mere end 100 år.

I Ret og Skel nr. 123 fra september 2010 er der en gennemgang af en dom om høje træer.

*Med venlig hilsen
Jørgen Jørgensen*

Spørgsmål om kastanjetræ

Vi har en ejendom - og vi har en nabo, som bor i en villa og har et kastanjetræ, der vokser ind over vores grund. Dette har vi haft mange problemer med. Vores plads er indrettet sådan, at der på det sted er parkeringspladser.

Sagen er den, at dette træ smider kastanjer ned, og det laver skader på vores

biler. Flere har biler har i dag buler pga. dette. Vi har forsøgt at få naboen til at samarbejde, men forgæves. Vi har forsøgt at få ham til at beskære det. Det nægter han. Vi har også forsøgt at få ham til at medfinansiere en overdækning til bilerne, men også dette er blevet afvist.

Det eneste han er gået med til er at vi selv beskærer træet ind mod os, men det er bekosteligt og træet vokser lynhurtigt ind over. Han afviser også at have erstatningspligt for skader på vores ejendele.

*Venlig hilsen
Lars Frische, København*

Svar

Om kastanjetræet kan forlanges fældet eller beskåret i den situation, som du har beskrevet, afgøres ikke af Hegnsy-nene, men af domstolene.

Hvis ikke det er muligt at opnå en mindelig ordning, vil det derfor være nødvendigt at sagsøge naboen med påstand om, at denne skal fælde eller beskære kastanjetræet, således at de gener, som du har beskrevet, ophører.

Hvis generne fra kastanjetræet overstiger den tålegrænse, som er fastlagt af retspraksis, vil domstolene træffe

en afgørelse (dom), der reducerer den ulempe, som træet påfører naboen, således at træet enten skal beskæres eller fældes.

Der kan formentlig søges retshjælp hos jeres husforsikringsselskab.

*Med venlig hilsen
Jørgen Jørgensen*

Spørgsmål om elhegn

Jeg har fået en forespørgsel på et hegn mellem en mark og en parcel. I skellet mellem marken og parcellen er opsat et elektrisk hegn. Ejeren af marken oplyser, at der har været elektrisk hegn her siden ca. 1904.

Ejeren af parcellen ønsker nu plantet en hæk i skel i stedet for det elektriske hegn, og har foreslået ejeren af marken at flytte det elektriske hegn 1 m ind på egen grund (marken), hvilket ejeren af marken ikke synes er rimeligt.

Mit spørgsmål er nu:

Kan der vindes hævde på det elektriske hegn? Eller hvis parterne ikke kan blive enige om flytning af det elektriske

hegn/plantning af nyt hegn i skel, er det så en helt almindelig hegnssynssag, hvor hegnssynet må afsige en kendelse ud fra hegnsløven?

Jeg vil henvise til hegnsløven med kommentarer § 3, sidste afsnit.

Venlig hilsen

Eva Jensen,

Sekretær, Vejen Kommune

Svar

Hegnsløvens § 3 vedrører elektriske hegn, der grænser op til et færdselsareal. Da det ikke er tilfældet i denne sag, finder hegnsløvens § 7 om rejsning af fælleshegn anvendelse.

Hegnet skal rejses midt i skellinjen. Udgiften til fælleshegnet deles mellem parterne med halvdelen til hver. I mangel af enighed mellem parterne fastsætter Hegnsynet, hvorledes hegnet skal udformes i overensstemmelse med reglen i § 10 - med særlig opmærksomhed på hegnsløvens § 10, stk. 5, eller læhegnsløvens § 1.

Man kan ikke – efter min opfattelse – vinde hævde på, at skelhegnet skal bestå af et elektrisk hegn. Dette har ikke fuld hegnsfunktion, men er hovedsagelig

beregnet til at holde kvæg inde på egen grund. Der er derfor tale om et helt almindeligt hegnssyn.

Med venlig hilsen

Jørgen Jørgensen

Spørgsmål om.

fredet asketræ i skel

I mit skel står der et fredet asketræ, nabogrunden ejes af Egedal Kommune, og der er opført pensionistboliger på grunden.

Der er faldet en 3-4 m lang gren ned på min carport og har ødelagt 2-3 tagplader. Kan man søge erstatning af kommunen?

Da jeg købte huset/grunden for 16 år siden, kom kommunen ud hvert andet år og beskær træet. Jeg kan ikke huske, hvornår de sidst har beskåret træet, det kan sagtens være 5 år siden.

Med venlig hilsen

Alan Skaarup, Ledøje

Svar

Det fremgår ikke af dit brev, hvem der er ejer af asketræet, der står i skel. Hvis

asketræet tilhører begge ejendomme, må vedligeholdelse og beskæring af træet påhvile ejerne på hver sin side af skellet.

Hvis kommunens hidtidige beskæring ikke er sket som følge af en ejerforpligtelse eller en aftale, men alene har været udtryk for venlighed, er det tvivlsomt, om du kan rejse et erstatningskrav mod kommunen. Men da kommunen hidtil har sørget for vedligeholdelse og beskæring af asketræet og ikke har meddelt, at man er ophørt hermed, må det nok antages, at kommunen som udgangspunkt er ansvarlig for de skader på din ejendom, som asketræet har foranlediget.

Denne sag er ikke en hegns sag, der kan indbringes for Hegnsynet. Hvis kommunen ikke efter forhandling vil betale for udbedring af skaderne på din ejendom, kan du anlægge sag ved de almindelige domstole. Du har formentlig via din husforsikring en retshjælpsdækning og dermed mulighed for at få dækket omkostninger ud over selvriskoen.

*Med venlig hilsen
Jørgen Jørgensen*

„SPØRG BARE“

Hegnssynsformænd kan i nogen udstrækning få rådgivning ved henvendelse til:

Tidl. formand

Svend Gunnar Kofoed-Dam

tlf. 5649 6173

E-mail: sv.gunnar@dlgmail.dk

eller hos

FødevarerErhverv

v/ Flemming Jessen

tlf. 4189 2511

E-mail: fj@ferv.dk

Vedr. Mark og Vejfreds-spørgsmål kan henv. ske til:

Holger Engvang

Rølkjær 19 D, Askov, 6600 Vejen.

Tlf. 7536 5820

(helst mellem kl. 9 og 12)

Lov om Mark- og Vejfred er i 2006 optrykt i RET & SKEL, blad nr. 108. Endvidere står foreningens bestyrelse altid til rådighed for en drøftelse af hegnsynsspørgsmål.

**Foreningens hjemmeside
med diverse links findes på:**

www.hegnsyn.dk

Afsender

Bent Jensen, Mylius-Erichsens Vej 23, 7400 Herning

POST

B

PP

DANMARK

Tidligere formand for Foreningen af Hegnsyn fra 1998 – 2007 Helge Sølgård udnævntes på årets generalforsamling til æresmedlem af foreningen, bl.a. for sit store arbejde med at bringe foreningen godt ind i det nye årtusinde. Formanden overrakte som tegn på æresmedlemskabet et årskrus med foreningens logo indgraveret.